

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

L E G E

privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și alimentare în România

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1.- (1) Prezenta lege stabilește normele privind formarea și organizarea piețelor produselor agricole și alimentare de către persoanele fizice și persoanele juridice cu sau fără personalitate juridică, care produc, depozitează, prelucrează și/sau comercializează aceste produse pe piețele interne și/sau externe.

(2) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următorul înțeles:

a) *reglementarea directă* se aplică pentru anumite produse agricole și alimentare care sunt de importanță națională, definite prin act legislativ, cu durata de la un an la patru ani;

b) *reglementarea indirectă* se aplică pentru acele produse cu tendința de dezechilibrare pe piața internă prin fluctuația de prețuri și a cantității negarantate;

c) *reglementarea conjuncturală* se aplică produselor ce nu aparțin sistemelor de la punctele a) și b);

d) *lanțul de producție integrat* este sistemul de legături între producători, prelucrători și distribuitori ai unui produs și/sau grupe de produse;

e) *cota* este cantitatea și calitatea unui produs sau grup de produse stabilite și definite de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, prin hotărâre a Guvernului, pentru care se aplică instrumentele sistemului de intervenție pe piață, în interesul echilibrării pieței;

f) *anul de producție* este o perioadă de timp corespunzătoare caracteristicilor biologice ale produselor sau grupelor de produse, numit și an agricol;

g) *anul de piață* este o perioada de timp corespunzătoare comercializării produselor, diferit de anul calendaristic și anul agricol;

h) *filierea de produs* este sistemul de relații funcționale care leagă producătorii, procesatorii, transportatorii, depozitarii, distribuitorii, comercianții și/sau bursele de mărfuri care tranzacționează același produs în vederea utilizării și/sau a consumului acestuia;

i) *prețul pieței libere* este format în condițiile concurenței deschise, libere, în care nici unul dintre agenții pieței nu poate influența sau decide unilateral stabilirea nivelului și dinamicii acestuia, format pe baza confruntării directe dintre cumpărători și vânzători;

j) *prețul minim garantat* este plătit de procesatori producătorilor agricoli pentru o materie primă definită ca o anumită cantitate pe un anumit produs sau grupe de produse, în condiții de calitate stabilite conform contractului încheiat între producătorii agricoli, organizații profesionale, interprofesionale și procesatori;

k) *prețul de intervenție* este prețul la care se achiziționează un anumit produs în limita și condițiile cotei stabilite;

l) *prețul prag* este un preț cu limită variabilă, fixat la frontieră, astfel încât prețul produselor importate să ajungă la nivelul prețului produselor similare din țară;

m) *preț indicator* este prețul care, în condițiile prevăzute de pe piață, indică centrul fluctuațiilor de preț;

n) *prima de export* este nivelul compensației pentru export stabilită pentru anumite produse sau grupe de produse în funcție de mărimea fondurilor alocate prin legea anuală a bugetului de stat;

o) *restituții la export* este instrumentul prin care se acordă operatorilor, pentru anumite produse sau grupe de produse pentru o cantitate maximă eligibilă, diferența dintre prețul mondial și prețul intern;

p) *taxa de referință* este obligația temporară de plată impusă pentru anumite importuri de produse sau grupe de produse, pentru protejarea și stimularea producătorilor interni pentru producerea acestora;

r) *prima de depozitare* se plătește agenților economici agreați pentru a depozita, într-o perioadă de timp stabilită, anumite cantități de produse sau grupe de produse, ce pot fi definite ca stocuri de intervenție și cote;

s) *stocul de intervenție* reprezintă cantitatea de produse achiziționată de pe piață, prin împrumuturi cu dobândă bonificată, stocată pentru o anumită perioadă de timp și însoțită de o primă de depozitare.

Art. 2.- Organizarea, formarea și consolidarea piețelor produselor agricole și alimentare trebuie să răspundă necesităților interne și externe și constă din :

(a) estimarea cererii la principalele produse agricole și alimentare pe destinații: fondul pentru consum intern, fondul de semințe și reproducție, fondul de rezervă, fondul de export;

(b) aprecierea anuală a potențialului de producție la principalele culturi agricole, specii și categorii de animale, cuantificarea ofertei la principalele produse agricole și alimentare;

(c) estimarea costurilor și prețurilor la principalele produse agricole și alimentare;

(d) crearea sistemului informațional privind estimările referitoare la evaluarea potențialului de producție, a ofertei, precum și a necesarului de produse, respectiv a cererii, pe diferite destinații, ce trebuie să fie accesibil producătorilor, procesatorilor, angroșiștilor și marilor companii agroalimentare.

Art. 3.- (1) Piețele produselor agricole și alimentare sunt monitorizate de către organismele instituționalizate în vederea dezvoltării, consolidării și funcționalității acestora prin aplicarea prezentei legi, în vederea realizării echilibrului între cerere și ofertă;

(2) Produsele de importanță națională se stabilesc și se aprobă, ori de câte ori este necesar, prin hotărâre a Guvernului și acestea au obligatoriu prețuri garantate pe durata aprobată.

CAPITOLUL II

ORGANISME INSTITUȚIONALE DE FUNCȚIONARE A PIEȚELOR PRODUSELOR AGRICOLE ȘI ALIMENTARE

Art. 4.- Activitatea piețelor produselor agricole și alimentare se realizează de către următoarele organisme, în funcție de atribuțiile și responsabilitățile fiecăruia din prezenta lege:

- Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor;
- Comitetul Interministerial;
- Autoritatea Națională a Piețelor Produselor Agricole și Alimentare;
- Consiliul pe produs.

Art 5. - (1) Comitetul Interministerial este un forum de coordonare și elaborare a deciziilor privind proiectele convențiilor ce urmează a fi încheiate între Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și Consiliul pe produs, iar acolo unde nu există, cu organizațiile interprofesionale pe produs sau grupe de produse.

(2) Comitetul Interministerial are în componența sa câte un reprezentat numit de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor;

(3) Președintele Comitetului Interministerial este propus de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și numit prin hotărâre de Guvern;

(4) La lucrările Comitetului Interministerial participă, ca invitați permanenți, cu drept de vot consultativ, câte un reprezentant al

Asociațiilor profesionale și interprofesionale pe produs sau grupe de produse și un reprezentant al consumatorilor.

(5) La invitația președintelui Comitetului Interministerial mai pot participa la reuniunile acestuia și alte părți interesate, cu drept de vot consultativ;

(6) În cazul în care nu se ajunge la o înțelegere în problemele puse în discuție de Comitetul Interministerial, oricare dintre membrii acestuia pot cere, prin ministerul său, o poziție oficială din partea Guvernului asupra acestora;

(7) Comitetul Interministerial elaborează propriile regulamente de funcționare în care să prevadă și garantarea posibilității de a face propuneri și reprezentanții cu drept de vot consultativ;

(8) În cazul în care participanții cu drept de vot consultativ, la reuniunile Comitetului Interministerial nu sunt de acord cu poziția adoptată de către acesta, ei pot solicita, prin oricare din ministerele care fac parte din comitet, o poziție oficială din partea Guvernului.

Art. 6. - (1) Autoritatea Națională a Piețelor Produselor Agricole și Alimentare este organismul executiv al Comitetului Interministerial care pune în aplicare hotărârile luate de acest comitet.

(2) Autoritatea Națională a Piețelor Produselor Agricole și Alimentare se constituie în cadrul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor;

(3) Structura organizatorică și modul de funcționare a autorității se aprobă prin ordin al ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor;

(4) Ministerul Agriculturii, Alimentație și Pădurilor, prin Autoritatea Națională a Piețelor Produselor Agricole și Alimentare recunoaște organizațiile profesionale și/sau interprofesionale reprezentative pe produs sau grupe de produse, constituite în conformitate cu legislația în vigoare;

(5) Organizațiile profesionale și/sau interprofesionale pe produs sau grupe de produse, recunoscute potrivit prevederilor alin. (4) al art.6, vor fi autorizate și publicate, prin ordin al ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, eliberându-se un Certificat de înscriere.

Art.7. - (1) Organizațiile interprofesionale pe produs sau grupe de produse, prin Consiliul pe produs, încheie convenții cu Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor prin Autoritatea Națională a Piețelor Produselor Agricole și Alimentare pentru realizarea obiectivelor legate de aplicarea instrumentelor de reglementare a pieței produselor agricole și alimentare;

(2) Convențiile încheiate sunt publice. Operatorii care nu aparțin organizației profesionale și/sau interprofesionale pe produs sau grupe de produse pot adera la convențiile încheiate prin angajamente scrise care trebuie confirmate de beneficiarii convențiilor. În acest caz, aderenții beneficiază de aceleași drepturi și obligații rezultate din convenție.

CAPITOLUL III

INSTRUMENTE TEHNICE SI ECONOMICE DE REGLEMENTARE A PIETEI

Art. 8. - (1) Pe piața produselor agricole și alimentare, aflate sub incidența prezentei legi, se aplică reglementările stabilite în alin.(2) al art.1;

(2) Produsele care cad sub incidența reglementărilor din prezenta lege, prevăzute la art. 1 alin (2) se stabilesc astfel:

a) instrumentele de reglementare directă se aplică pentru produsele agricole și alimentare stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor;

b) instrumentele de reglementare indirectă se aplică pentru acele produse cu tendința de dezechilibre pe piața internă, prin fluctuația de prețuri și cantități negarantate;

c) instrumentele de reglementare conjuncturală se aplică pentru produsele ce nu aparțin primelor două piețe;

(3) Calitatea produselor pentru care se aplică setul de instrumente de reglementare a pieței produselor agricole și alimentare este cea stabilită prin standardele în vigoare.

Art.9. - (1) În aplicarea art. 8 al legii pot fi folosite următoarele instrumente de reglementare a pieței produselor agricole și alimentare:

a) prețul pieței libere;

- b) prețul minim garantat;
- c) prețul de referință;
- d) restrângerea voluntară a producției;
- e) fixarea de cote pentru comanda publică;
- f) inițierea, organizarea și comandarea de intervenții pe piață și alte măsuri ce se propun de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, în cazul perturbărilor pieței, precum și apariției unui surplus de produse, acordării de subvenții pe baza fondurilor de reglare a pieței produselor agricole și alimentare;
- g) încheierea de convenții cu Consiliile pe produs pentru reglarea producției interne;
- h) prime pentru export;
- i) licențe și contingente pentru export sau import, sau suspendarea acestora în funcție de caz;
- j) instituirea de taxe de referință pentru importurile temporare;
- k) restituții la export;
- l) acordarea de subvenții, crearea condițiilor prin fonduri de sprijin;
- m) crearea rezervelor de stat de produse agricole și alimentare, prelucrarea și depozitarea prin contract pentru nevoia publică;
- n) prețul prag;
- o) prețul indicativ;
- p) stocul de intervenție.

(2) În cazuri bine justificate, instrumentele de reglementare prevăzute la alin.(1) pot fi folosite la inițiativa Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, atât simultan cât și temporar.

(3) Prețurile minime garantate, cât și cotele însoțitoare pentru produsele reglementate direct vor fi declarate cu 90 zile înaintea începerii anului agricol pentru produsele vegetale și cu 90 de zile înaintea începerii anului calendaristic pentru produsele animale, prin hotărâre a Guvernului de către Autoritatea Națională a Piețelor Produselor Agricole și Alimentare.

Art.10. - Pentru informarea operatorilor asupra condițiilor pieței, se publică în Monitorul Oficial al României, un preț indicativ pentru produsele prevăzute la:

- art. 8 alin.(2) lit.a) - de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, cu acordul Consiliului pe produs, pe baza aprobării Comitetului Interministerial;

- art. 8 alin.(2) lit.b) - de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, pe baza aprobării Comitetului Interministerial și Consiliului pe produs;

- art. 8 alin.(2) lit.c) – de către Consiliul pe produs, cu acordul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor;

Art.11. - (1) Reglarea cantitativă a producției are loc pentru prevenirea perturbărilor pieței cauzată de caracteristicile produselor agricole și alimentare, aflate sub incidența prezentei legi. Formele de reglare cantitativă pot fi:

a) reglarea de către stat a producției, prin restricții temporare sau subvenții;

b) instituirea de restricții voluntare temporare de producție;

(2) Cantitatea producției de la alineatul (1) este stabilită prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și cu avizul Comitetului Interministerial, pe o perioada de timp, zona de producție, sau cantitate și calitate date. În acest caz, se elaborează prevederi referitoare la condițiile și maniera de reglementare, iar în cazul subvențiilor acordate se stabilesc limitele și modalitățile de acordare;

(3) Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor stabilește, împreună cu Consiliul pe produs, prin convenție separată, măsurile de reglementare cantitativă a producției, a distribuirii cantităților disponibile între participanții din cadrul filierei de producție, precum și condițiile reglementate la alineatul (2);

(4) Atunci când operatorul din cadrul filierei de produs nu se conformează obligațiilor sale din convenția încheiată cu Consiliul pe produs, acesta nu beneficiază de fondurile destinate reglementării pieței agricole de subvenții sau alte forme de sprijin;

(5) În conformitate cu prevederile alin.1 lit. b), Consiliul pe produs, cu acordul organizațiilor interprofesionale componente, hotărăște retragerea voluntară a producției la anumite produse, prin aplicarea corespunzătoare a prevederilor alineatelor (3) și (4).

Art. 12. - (1) Sistemul de prime pentru export, are în vedere stabilirea unui echilibru între cererea și oferta internă și asigurarea eficientă a operațiunilor de export;

(2) Primele pentru export se acordă pe baza de hotărâri ale Guvernului, la solicitarea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, cu acordul Ministerului Finanțelor Publice.

Art.13. - (1) Pentru anumite produse agricole și alimentare se stabilește un sistem de licențe de import-export, în vederea prevenirii sau eliminării dezechilibrelor de pe piața internă;

(2) În cazul produselor pentru care se acordă licențe de import-export, eliberarea acestora se face de către Ministerul Afacerilor Externe, cu acordul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor.

Art. 14. - (1) Pentru protejarea pieței interne se stabilesc prețuri prag, prin ordine comune elaborate de Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și Ministerul Finanțelor;

Art. 15. - În cazul surplusului de produse agricole și alimentare, intervenția pe piață se manifestă prin:

- a) export inițiat de stat, prin agenții specializate;
- b) cumpărare, prelucrare, stocare temporară de către stat;
- c) comercializarea de către stat.

Art. 16. - (1) În cazul constatării unei lipse de produse pentru nevoia publică pe piață se aplică următoarele instrumente de intervenție:

- a) distribuirea sau înlesnirea distribuirii din rezerva de stat;
- b) inițierea de importuri temporare și distribuirea acestora prin organisme specializate pentru nevoia publică;

(2) Intervenția pe piață este hotărâtă de Guvern, la propunerea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și Ministerului Finanțelor Publice.

Art. 17. - (1) Pentru funcționarea eficientă a pieței produselor agricole și alimentare se folosește un sistem de informații al organismelor prevăzute la Capitolul II, dublat de un sistem de

furnizare a datelor statistice de către Institutul Național de Statistică și Studii Economice.

(2) Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor stabilește conținutul, natura și frecvența informațiilor, precum și furnizorii și beneficiarii de informații.

(3) Pentru funcționarea sistemului de informații pot fi folosite și veniturile prevăzute la articolul 19.

Art. 18. - Guvernul României asigură fondurile, în concordanță cu prevederile legii bugetului de stat, necesare pentru reglarea pieței produselor agricole și alimentare.

Art. 19. - Pentru aplicarea instrumentelor de reglare a pieței produselor agricole și alimentare se folosesc surse financiare din Fondul Român de Orientare și Dezvoltare a Agriculturii și Pădurilor, denumit în continuare *Fond*, ce se constituie din:

- a) cota de 50% din cuantumul anual al taxelor vamale aferente importurilor de produse agricole și alimentare;
- b) cota de 20% din volumul accizelor aferente băuturilor alcoolice și tutunului;
- c) cota de 10% din taxa pe valoarea adăugată aplicată produselor agricole și alimentare;
- d) taxa pentru eliberarea licențelor de fabricație a produselor alimentare;

Art. 20.- (1) Obligația calculării și vărsării sumelor rezultate din aplicarea prevederilor art.19 revine agenților economici și persoanelor juridice implicate în respectivele operațiuni.

(2) Virarea sumelor se face lunar, dar nu mai târziu de data de 25 a lunii următoare a perioadei luate în calcul, iar pentru neplata acestor sume se vor calcula penalizări în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 21. - *Fondul* are următoarele destinații:

- a) prime și plăți directe pe produs sau grupe de produse;
- b) prime acordate la exportul de produse agricole și alimentare;
- c) cheltuieli pentru stocarea produselor excedentare;

- d) susținerea prețurilor prevăzute la art. 9 din prezenta lege în scopul funcționării pieței produselor agricole și alimentare;
- e) alte mecanisme de sprijin și intervenție.

Art. 22.- Beneficiarii *Fondului* sunt:

- a) proprietarii și deținătorii legali ai terenurilor agricole și/sau animalelor, persoane fizice sau juridice;
- b) societăți comerciale cu profil agricol și de industrie alimentară;
- c) arendași, persoane fizice sau juridice care au încheiat contracte de arendare sau concesiune de terenuri agricole.

Art.23. - (1) *Fondul* se constituie la dispoziția Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor.

(2) Administrarea, utilizarea și gestionarea *Fondului* se face de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor.

CAPITOLUL IV DISPOZIȚII FINALE

Art.24.- Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, împreună cu ministerele implicate vor întreprinde acțiuni vizând obiectivele pieței produselor agricole și alimentare.

Art.25.- Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 13 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (2) din Constituția României.

p.PREȘEDINTELE SENATULUI

Paul Păcuraru

